

Karel Moucha:

60 let kopané ve Stružnici a v Jezvém

1946 - 2006

Úvod

Oslavujeme nejen 60. výročí vzniku sportovních organizací, ale hlavně 60 let kopané v našich obcích. Chceme současné generaci i dříve narozeným v krátkosti ukázat fotbalové dění, úspěchy i nezdary, jak je život sportovní přinášel. Vzpomenout na naše předchůdce, kteří s ohromnou obětavostí a láskou k fotbalu pracovali ve prospěch tohoto sportu. Během těchto let prošly našimi oddíly stovky hráčů a funkcionářů. Byla zde družstva dospělých (často A i B mužstva), dorostu i žáků, která soutěžila na pravidelných mistrovských soutěžích a sehrála velké množství utkání pohárových, turnajových a přátelských.

Při zpracování této brožury byla použita kronika obce Stružnice, dále kronika Sokola Stružnice vedená panem Antonínem Lacinou v letech 1946 - 1958, kronika Dynama Stružnice (1975 - 1986) vedená panem Slávkem Vrzalem a zápisové knihy Dynama Stružnice.

Fotbalová činnost ve Stružnici a v Jezvém probíhala samostatně v období 1946 -1958. Ke sloučení došlo v roce 1959. Písemné materiály Sokola Jezvé se nezachovaly, takže bylo čerpáno ze vzpomínek pamětníků.

Historie

Po osvobození Československa v květnu 1945 začali přicházet do pohraničí první osídlenci. Po vytvoření nezbytných podmínek a zabezpečení životní existence se chtěli nějak sdružovat a vzájemně se poznávat. Každý si přinášel vlastní vzpomínky a zkušenosti z vnitrozemí, kde dříve žil. Jako první vznikaly ochotnické soubory, dobrovolné hasičské sbory a sportovní organizace, z nich v prvé radě oddíly kopané. Nutno připomenout, že do začátků vnitrozemí hodně pomohlo, hlavně se sportovním vybavením.

Začátkem roku 1946 se sešla skupina místních občanů a založila fotbalový klub SK Železničář Stružnice. Název „Železničář“ byl zvolen proto, že většina zakládajících členů i hráčů pracovala na dráze. V zápise kroniky jsou jako zakládající členové uvedeni Josef Jánský, jeho syn Josef, dále Josef Rajchl, jeho synové František a Václav, Adolf a Jaroslav Makalovi, Antonín a František Pirunčíkovi, Josef a Karel Jelínkovi, Alois Sak, Václav Novák, Alois a Miroslav Hladík, Josef Brož, Alois Válek, Miroslav Žďárský, Josef Kunc, Adolf Poslušný, Jaroslav Buriánek, Bohumil Vlas, Jaroslav Zavadil a František Štádler.

V prvním roce bylo sehráno celkem 38 zápasů s bilancí 11 výher, 4 nerozhodně a 23 porážek, skóre 104:151. Většinou to byla utkání přátelská, ale již na podzim začala mistrovská soutěž III. třídy. Účastníky byla mužstva Stružnice, Horní Police, Jezvého, Žandova, Skalice, Dolní Libchavy, Kamenického Šenova a České Kamenice. Ze sedmi mistrovských zápasů byly 3 výhry, 1 remíza a 3 porážky, skóre 22:29. Jedenáctka toho roku byla zaznamenána ve složení VI.

Bičák, Václav Benda, Karel Blecha, Václav Rajchl, Antonín Lacina, Josef Jánský, Josef Brož, František Herda, František Rajchl, Zdeněk Novák a Jaroslav Šveňha. Nejlepším střelcem byl Josef Brož - 26 branek a nejvíce zápasů sehrál Václav Rajchl - 36. V létě roku 1946 se mužstvo zúčastnilo turnaje železničních jedenáctek v Ústí nad Labem. Obě svá utkání zde prohrálo se silnějšími mužstvy z České Lípy /0:4/ a Teplic /1:6/ a skončilo na posledním místě.

Nejčastějším soupeřem Stružnice byli nejbližší sousedé, fotbalisté z Jezvého. V prvním historickém roce se utkali třikrát: Stružnice - Jezvé 1:2, Jezvé - Stružnice 2:1, Stružnice - Jezvé 7:3.

Rok 1946 lze označit také jako začátek kopané v obci Jezvé. U historických začátků SK Jezvé byli pánové J. Beran, J. Hráský, A. Jakl, J. Růžička, V. Pýcha a J. Jordan. Po první sezóně však funkcionáři SK Jezvé poznali, že lidí je málo a takto by dále klub nemohl existovat. Domluvili se tedy o sloučení se sousedním SK Valteřice. K první slučovací schůzi došlo v prosinci 1946 v hostinci „U Jandlů“ ve Valteřicích. Na počátku roku 1947 se konala ustavující schůze v hostinci „U Buryšků“ v Jezvé a byl zde přijat název Jezvecko - Valteřický SK. Mužstvo tvořili hráči Z. Rajšner, E. Tichý, S. Vrzal, A. Frolík, M. Janoušek, V. Hůlka, J. Beran, J. Matějčík, F. Matějčík, E. Hanzlík, A. Šimek, F. Pýcha, J. Šveňha, J. Čonský, M. Zahrádka, F. Hůlka, J. Hůlka, J. Šentl, V. Bartoš, J. Šůra, J. Zajíc, B. Povýšil, M. Buryška, V. Křemen, J. Kolář, F. Knížek, F. Hendrych a také pánové Červený, Blecha, Kadlec a Šplíchal.

Po únoru 1948, na shromáždění zástupců sportovních organizací ve Smetanově síni Obecního domu v Praze, bylo vyhlášeno sjednocení tělovýchovy a sportu. V následujícím roce se měnily i názvy obou fotbalových klubů na TJ Sokol Stružnice a TJ Sokol Jezvecko - Valteřický. Činnost TJ Sokol Jezvecko - Valteřický byla ukončena v roce 1951 a klub dále existoval pod názvem TJ Sokol Jezvé.

Stružnice hrála okresní soutěž III. třídu bez přestávky, zatímco fotbalisté Jezvého se v některých ročnících mistrovských soutěží nezúčastňovali. Přátelsky se však oba celky vzájemně utkávaly několikrát do roka a to se střídavými úspěchy. Oba místní kluby samostatně existovaly do roku 1958 a potom došlo k sloučení pod názvem TJ Dynamo Stružnice. V sezóně 1957/58 se Sokol Stružnice umístil na 1. místě a v příštím ročníku se hrála II. třída. Krásný to dárek k sloučení.

Plných 12 let zastával funkci kapitána mužstva Stružnice pan Antonín Lacina. Ten také v roce 1958 sehrál svůj 300. zápas. Právě díky jeho osobním zápisům do kroniky je možno udělat přehled o tom, že SK Železničář a později Sokol Stružnice do sloučení sehrál 356 zápasů, z toho 168 vítězných, 148 prohraných a 40 nerozhodných. V barvách klubu se vystříдалo 141 hráčů, z nichž nejvíce zápasů sehrál A. Lacina - 304, dále V. Rajchů - 228, K. Blecha - 223, J. Šveňha - 220, Z. Novák - 215, M. Kodeš - 147, J. Kunc - 126, J. Rek - 122, atd.

V květnu 1951 zemřel pan Josef Jánský. V nedožitém věku 52 let odešel jeden ze zakladatelů a „tahounů“. Byla to velká rána pro rodinu i místní kopanou. Hned toho roku byl vyroben broušený pohár a k uctění památky na pana Jánského se hraje turnaj o tento pohár. V roce 1975 umírá zakladatel kopané v Jezvé pan Václav Pýcha. Od tohoto roku se turnaj nazývá „Memoriál Jánského-Pýchy“. V roce 2006 se koná 54. ročník a z historických pramenů bylo potvrzeno, že se jedná o nejstarší turnaj v poválečné historii Českolipska. Turnaje se většinou účastní naši nejbližší sousedé z Horní Police, Žandova, Starého Šachova a Velké Bukoviny, ale v průběhu let zde hrála i mužstva z Českého Brodu, Uhříněvsi, Rychnova nad Kněžnou, Toužimi, Kostelce nad Labem a další. V posledních šesti letech k nám zajíždějí přátelé z Bořanovic od Prahy.

Po sloučení v roce 1958 do značné míry začal místní sport podporovat místní státní statek a zde se zaslouží připomenout ředitele pana Bureše a později pana Veselého. Podpora spočívala v poskytnutí dopravy k zápasům, sekání hřišť, ale též pomoc technická při budování sportovišť.

Činnost oddílu se rozrůstala, kromě A - družstva dospělých, dorostu a žáků vznikl i B - tým. Původní hřiště ve Stružnici bylo opuštěno, neboť nemělo potřebnou délku a později ustoupilo bytové výstavbě. Hrál se tedy v Jezvém, bylo zde však moc plno, tak se začalo budovat druhé hřiště ve Stružnici za školou. Zpočátku jako škvárové, když doprava státního statku navozila potřebnou škváru převážně z Benešova nad Ploučnicí. Později bylo využito budování silniční přeložky Česká Lípa - Stružnice a skrývka ornice posloužila k přeměně povrchu na travnatou plochu. Díky ohromnému přičinění tehdejšího předsedy pana Jakeše a tajemníka pana Hendrycha byly postaveny nové kabiny. Postupně se areál vylepšoval, zhotovilo se zábradlí okolo hřiště a vybudovala se krytá tribuna. Zátěž hřišť se rozdělila, A - družstvo dospělých a dorost hráli ve Stružnici, B - družstvo a žáci v Jezvém. Hřiště byla půjčována pro neregistrovanou kopanou. Hráli zde doktoři, Akuma, Narex, Lokodepo, ale také „Vnitropodniková liga“ Státního statku. Byl zde sehrán semifinálový turnaj o pohár Severočeského kraje žáků za účasti žakovských družstev z Jablonce, Ústí, Varnsdorfu a Litvínova. Také zde bylo sehráno několik turnajů o Zlatou podkovu Zemědělských novin.

V roce 1976 byla zátěž na hřiště ve Stružnici největší, neboť v Jezvém se prováděla generální rekonstrukce kabin. Nutno poznamenat, že veškeré budovatelské akce byly spontánní, bez stavebního povolení, natož kolaudace nebo zapsání do katastru. Tato situace musela být po letech dodatečně, za nemalého úsilí funkcionářů Dynama, dořešena.

Na hřišti v Jezvém byl vždy relativně dobrý trávník, ani větší sucha mu neublížila. Je to dáno polohou - hladina řeky Ploučnice, která teče okolo, bývá většinou asi metr pod úrovní hřiště. Stinnou stránkou tohoto umístění je, že se hřiště stává čas od času obětí povodní a pamětníci se shodují, že se tak může stát v podstatě v kteroukoliv roční dobu. Je to tání sněhu nebo když se „povede Medard“, ale stačí i intenzivní deště. Za největší povodně v minulém půlstoletí, v létě 1981, byla spodní branka úplně pod vodou a z horní zůstalo nad hladinou asi 15 cm. Místní hasiči odnesli na poslední chvíli dresy z kabin do sucha. Byl to šok, ale to už se někdy stává, že si „Ploučka“ zkrátí cestu přes hřiště.

Jak již bylo řečeno nelze jmenovat všechny hráče a funkcionáře - byly jich stovky. Přesto se sluší jmenovat alespoň některé. Na začátku šedesátých let se do Jezvého přišel pan Ladislav Kritzbauch, rodilý Pražák, který vyrůstal ve fotbalovém prostředí a spolu s pozdějšími vynikajícími fotbalisty, například s Ottou Hemelem, hráčem Slavie a reprezentace, sám působil v pražské „Bohemce“. K nám přišel ze Zákup a dlouhá léta hrál, později za „starou gardu“, ale hlavně působil jako trenér a vychoval zde několik generací hráčů. Zemřel v roce 2005. Pan Eman Tichý, dlouholetý hráč a obětavý funkcionář, se dožil vysokého věku (zemřel rovněž v roce 2005) a do posledních let se o fotbal v obci zajímal. Švagr Ládi Kritzbaucha Pepa Khol, též dlouholetý hráč, později rozhodčí a funkcionář. Ani ten se bohužel oslav 60. výročí založení nedočkal, zemřel letos na jaře.

Nejúspěšnějším obdobím v historii byla léta 1976 až 1982, kdy se zde s roční přestávkou hrála krajská soutěž Severočeského kraje se sídlem v Ústí I.B třída.

Již několik let před rokem 1976 naše mužstvo obsazovalo přední místa. Kádr se posílil, když se vrátil z LOKO Česká Lípa Bohouš Peřina a z Velké Bukoviny se přišel a přestoupil Zdeněk Kucharovič. Na jaře 1976 pak po opakovaném

přestupu Petr Kmoch z České Lípy, hráč, který měl divizní zkušenosti za Chemičku Ústí. Začal se hrát opravdu atraktivní fotbal a mužstvo, po podzimu čtvrté, na jaře s přehledem vyhrálo Okresní přebor a postoupilo. Hned v 1. ročníku krajské soutěže si mužstvo nevedlo špatně. Obsadilo pěkné 5. místo ze 14 účastníků, když mělo 10 výher, 7 remíz a 9 proher, skóre 49:45. V podzimní části se mužstvo ještě „rozkoukávalo“ v novém prostředí a jaro už bylo skvělé. Další posilou byl Jarda Tounar z Českolipské Vagonky, který těsně před tím 2 roky „kopal“ na vojně za Duklu Slaný. Z béčka přešel Zdeněk Salač a od Prahy se do Jezvého přišel Láďa Čadil - brankář. O rok později jsme skončili šestí. Hrál se pěkný fotbal a mohlo být lépe, bohužel v některých zápasech se nehrálo v nejsilnější sestavě. Shodujeme se ale v tom, že to byl vrchol v celé historii. Na dokreslení jeden zajímavý příklad: byl sehrán přátelský zápas s tehdy divizní Vagonkou Česká Lípa za éry takových hráčů jako byli Kurucz, Vápeník a Jandač. Velmi kvalitní utkání, s výsledkem 1:1, bohužel sjednané na poslední chvíli. Zápas se nestačil náležitě propagovat, nehráli všichni a ani diváků nepřišlo mnoho. Úspěch domácích zaznamenal Venca Pýcha, který se právě vrátil z vojny. Ten podzim k nám přišel z Dubice Fanda Teplý a na jaře jsme „ostaršili“ Jirku Holuba, velký talent - teprve 16 let.

V třetím roce účinkování v krajské soutěži byl oživením návrat Štefana Ráce z vojny. Již se však moc nedařilo a příčin bylo několik. Hráči se k utkáním nedostavovali, nízké bylo i procento účasti na trénincích. Mužstvo skončilo na předposledním 13. místě. Roky před tím sestupovalo vždy pouze jedno mužstvo. Toho roku došlo k reorganizaci soutěže, kdy byl počet mužstev snížen na 8 a hrálo se čtyřkolově. Tam jsme se nevešli, ale bylo velké odhodlání po roce se do „Kraje“ vrátit. Byla to přece jenom lepší společnost. Povedlo se, když mužstvo skončilo na prvním místě o 3 body před Vagonkou Česká Lípa B, s kterou se celý rok o vedení přetahovalo. Do mužstva přestoupil z České Lípy Jirka Jetmar a z Dubice Pavel Krédl, na jaře ještě z České Lípy Jaroslav Bokůvka. Hrálo 8 účastníků - čtyřkolově a hoši se s „odřenýma ušima“ zachránili. Na další ročník jsme opět posílili. V průběhu roku přišli z České Lípy Petr Bláha s Radkem Kováčzem a od Hradce Králové Jirka Kroužel. Hra se celkově zlepšila, ale na udržení to nestačilo - scházely jenom 3 body. Ukázalo se, že dlouhodobě nelze konkurovat a držet krok s městskými mužstvy. Mají větší základnu, mnohem kvalitnější zázemí, nesrovnatelný tréninkový proces. Dlouhodobě nelze žít z podstaty, tedy opírat se o hráče, kteří „něco“ v minulosti hráli. Přesto to byly v I.B třídě krásné roky a všichni na ně rádi vzpomínáme. Bohužel se již „káci“ i v tomto lese a nejsou mezi námi Pepa Frolík, Venca Pýcha a Jarda Bokůvka.

Ročník 1982/83 se vyvíjel velmi dobře. Mužstvo bylo dlouhou dobu na čele tabulky, závěr však neustálo a o 5 bodů postoupila LOKO Česká Lípa. V následujících letech již postupové ambice velké nebyly a mužstvo obsazovalo většinou střed tabulky. Nedařilo se sestavovat takové mužstvo jako v minulosti a opět tréninková morálka. Okresní přebor se hrál do roku 1993 a potom pád do III. třídy. Sestupní tendence vrcholila v roce 1997, kdy se mužstvo propadlo do IV. a trvalo dlouhých 6 let trápení ve IV. třídě.

Za zmínku stojí, že v tom roce 2001 místní firma H2plast věnovala 2 sady dresů pro žáky a muže v ceně 20 tisíc Kč.

Současnost

Na přelomu tisíciletí nastoupila nová generace a podařilo se poskládat dobrý kolektiv převážně z místních hráčů. Kuriozitou bylo, že se sešli dvojice příbuzných stejných jmen. Takže za TJ Dynamo hráli a hrají dva Štejmové, Bláhové, Linhartové, Šámalové, Sokolové, Semerádové, Merenusové a Brejchové jsou dokonce tři. Z Kamenice přestoupil Petr Benedikt. „Ben“ přinesl do mladého

kolektivu přehled a smysl pro technický a též líbivý fotbal. Dobře se projevilo i to, že mnoho hráčů ve své kariéře žáků a dorostenců hostovalo v České Lípě a v kvalitních trénincích získalo dobrý základ. V ročníku 2003/04 se postoupilo do III. třídy a rok na to do II. třídy, tedy okresního přeboru. Domníváme se, že tam hoši právem patří, neboť hned v prvním roce si nevedou špatně a drží druhé až třetí místo v tabulce. Také nám byla nabídnuta účast v krajské soutěži I.B, když první mužstvo Jestřebí již několik let postoupit odmítá. Po zvážení všech okolností bylo rozhodnuto, že tuto nabídku nelze přijmout. Už nyní je fotbal finančně náročný a je nutné postupně stále budovat zázemí, tak, aby odpovídalo požadavkům doby. Finanční zdroje jsou získávány různě. Největší dík patří obci Stružnice, kde již mnoho let nalézáme pochopení. Dotace ze shora slábnou, protože se zřejmě dává přednost projektům jako jsou „Arény“ nebo „Národní stadion“. Neuspěli jsme ani u krajského úřadu, kde jsme žádali grant na opravu střechy kabin. Sponzoři se nám také nějak zvlášť nehrnou a tak se zde sluší uvést ty, kteří náš fotbal podporují. Především Ještědská stavební společnost - firma, která v obcích před lety provedla plynofikaci, věnuje 20 tisíc ročně. Již se stalo zvykem, že si každoročně přijedou zahrát na Vavříneckou pouť fotbal s místními hasiči. Dále firma PONYX, která pro nás již několik let vyrábí poháry na turnaje. Milé jsou i příspěvky firmy FEHRER, kde několik našich hráčů pracuje. Potom zbývá zmínit vlastní úsilí a těch možností je stále dost, ať už různých brigád, sběr kovového odpadu a další.

Podmínky účasti v krajských soutěžích krom finanční náročnosti neustále přitvrzují. Jednou z nich je mít dvě mládežnická družstva. Ve Stružnici bylo vždy žákovské družstvo, často i dorost. Poslední dva roky žáky nemáme. Příčin je několik, populace v malých obcích se nedá srovnat s městy, ale tou hlavní je nedostatek vedoucích a trenérů, kteří by se aktivně mládeži věnovali. Toto bude hlavní úkol pro výbor Dynamo pro nejbližší období, vždyť v sázce je budoucnost kopané ve Stružnici.

Závěr

Bylo mojí snahou v roce 60. výročí založení kopané v obcích ukázat v kostce, jak celé dění fotbalové probíhalo.

Zdaleka nebylo možné zachytit vše a omlouvám se všem, kteří se zde nenajdou i za chyby, které se mohly vyskytnout.

Za výbor TJ Dynamo Stružnice bych chtěl vyjádřit velké díky všem příznivcům a těm, kteří během těch 60 let svým způsobem přispěli, a přát si, aby to tak bylo i v budoucnu.

Děkuji,

s úctou Moucha Karel, tajemník TJ Dynamo, t. č. 35 let ve funkci

Stružnice, červen 2006

© TJ Dynamo Stružnice 2006

Brožuru s tímto textem a FOTOGRAFIEMI si zájemci mohou zakoupit u TJ Dynamo Stružnice